

kopala protestanter och 49.554 metodister. Huvudstad: Belfast. Om naturbeskaffenhet, geologi o. s. v. se Irland.

1928 upptogs 122.841 har av havre, 1.950 av vete, 62.043 av potatis och 14.900 av lin. Husdjuren uppgingo s. å. till 738.000 nötkreatur, 624.084 får, 229.128 svin och 51.443 getter, 92.749 hästar och 8.373 åsnor. Det obetydliga bergsbruket lämnade 1927 11.030 ton bauxit, järnmalm och lignit, dessutom brytas bl. a. granit, kalk- och sandsten samt eldfast lera. Linne- och skeppsbyggnadsindustri har sitt centrum i Belfast (se d. o.). Storbritanniens linneexport kommer nästan h. o. h. från N. Andra betydande produkter äro rop, tobak, tvättmedel, spritdrycker, textilvaror m. m. — N. hade 1929 1.213 km järnvägar och 289 km kanaler. Mycket har gjorts för vägväsendets förbättrande. M.

N. har synnerligen vidsträckt självstyrelse: eget parlament: en senat (*senate*), med 2 självskrivna (lord mayorn i Belfast och mayorn i Londonderry) och 24 valda medl., samt ett underhus (*house of commons*), med 52 för 5 år valda medl. Parlamentet har lagstiftningsmakt i alla inhemska frågor, som icke äga allmänbrittisk innebörd eller äro särskilt undantagna (post, sparbanker, stämplrar, köp av jord m. m.). Gemensam votering äger rum, om kamrarna icke kunna enas. Verkställande makten utövas av en på 6 år av kronan utnämnd guvernör (*governor*), biträdd av en för parlamentet ansvarig ministär om 7 medl. N. skickar därjämte 13 representanter till det engelska underhuset. (H. T.-n.)

Historia. Om N:s skilsmässa från Irländska fristaten och upprättande i juni 1921 av en särskild regering och ett särskilt parlament se Irland, sp. 732. N. vann efter orosåren i samband med Irländska fristatens bildande raskt i stabilitet under sin energiske premiärminister sir J. Craig (se d. o.), från 1927 viscount Craigavon. Med skärpa avvisades alla försök att återställa Irlands administrativa enhet och sydirländska anspråk på några övervägande katolska områden i grevskapen Tyrone och Fermanagh; i stort sett lyckades N. få sin ståndpunkt tillgodosedd vid den gränsuppgörelse, som träffades i dec. 1925. I samband med den allmänna förbättringen i förhållandet mellan N. och fristaten ha de nationalistiska deputerade, som till en början vägrade taga säte i parlamentet i Belfast, småningom uppgivit sitt motstånd. 1928 infördes rösträtt för kvinnor från 21 år. L.-ts.

Litt.: Belfast and the Province of Ulster Yearbook 1921 ff.; A. S. Quekett. »The constitution of Northern Ireland» (1928); H. Dale. »Ireland» (s. å.).

No'rdische Gese'llschaft, samfund i Lybeck (gr. 1921) med uppgift att stärka Tysklands och Nordens förbindelser på det ekonomiska och kulturella området. Det utger bl. a. tidskriften Ostsee-Rundschau.

No'rdisches Institut [-tö't], se Greifswald, sp. 994.

Nordiska administrativa förbundet stiftades på svenskt initiativ på ett möte i Stockholm 20—21 sept. 1918 med uppgift att sammanföra ämbets- och tjänstemän i Danmark, Norge och Sverige för att genom möten, föredrag m. m. bibringa dem närmare kändedom

om dessa länders administrativa förhållanden samt, i den mån så kan ske, verka för enhetlighet och reformer inom ländernas förvaltningar. 1920 upptogs Island i förbundet och 1922 Finland. Verksamheten ledes av styrelser, en för varje land. Förbundet utger sedan 1920 i Köpenhamn Nordisk Administrativt Tidsskrift. Ldht.

Nordiska akademiska möten, sammankomster av studenter och lärare från Sveriges, Danmarks och Norges univ. och högskolor, höllos i Oslo 1896, i Göteborg 1899 och i Köpenhamn 1902. Vid mötena diskuterades olika förslag till närmare samarbete mellan de nordiska högskolorna, utbyte av lärare och studenter m. m. Vid Göteborgsmötet beslöts utgivandet av Nordisk Universitets-Tidsskrift (se d. o. 2). Dessa sammankomster upphörde vid unionskrisen 1905.

Nordiska arbetsgivaremöten, se Arbetsgivareförening, sp. 1257.

Nordiska artilleriverkstäderna, se Fin-spång, sp. 466.

Nordiska bokhandeln i Stockholm, sortimentsbokhandel, grundad 1851 av Aron Samson (1823—87) och Erik Wilhelm Wallin (1823—94) under firma Samson & Wallin. Samson utgick 1886 ur firman, som sedan innehades av Wallin och hans arvingar, tills den 1901 ombildades till a.-b. Under ledning först av musikförläggaren Otto Hirsch och sedan 1920 av dir. Robert Malmquist (f. 1879) har N. fått en betydande utveckling. I firman uppgick 1908 Nordin & Josephsons 1885 grundade bokhandel. N. har inriktat sig på spridning av vetenskaplig litteratur, i synnerhet medicinsk. Senare har tillkommit resebokhandel i förening med ett bokbinderi. A. Hånell.

Nordiska fladdermusen, *zool.*, se Fladdermöss, sp. 544.

Nordiska fredsmöten, se Fredsrörelsen, sp. 1127.

Nordiska förlaget, förlag i Stockholm, som 1910—13 sålde omkr. 9 mill. s. k. tjugufem-öresböcker. Det inköptes 1913 av firman Ahlén & Åkerlund.

Nordiska juristmöten, se Juristmöten och Nordisk lagstiftning, sp. 1149.

Nordiska kompaniets varuhus i Stockholm.

Nordiska kompaniet, a.-b., populärt N. K., Sveriges största varuhus, gr. 1902, aktiekap. 25 mill. kr., omkr. 2.200 anställda. Det nuv.